

סיכום פעילות לשנת 2018 - עמותת אזרחים למען הסביבה

עמותת אזרחים למען הסביבה (אל"ס) פועלת מאז שנת 1990 יחד עם התושבים כדי להגן על הסביבה ועל האדם מפני מפגעים סביבתיים. העמותה פועלת בין היתר, לקידום מודעות ציבורית לסוגיות סביבתיות, פרסום מידע והסברה, עריכת סקרים ודו"חות, שינוי מדיניות בקרב מקבלי החלטות, קידום היישום של החקיקה הסביבתית, הגברת האכיפה, מיצוי זכויות לסביבה בריאה ותמיכה בקבוצות של אזרחים ואזרחיות שנלחמים במפגעים סביבתיים באזור מגוריהם. לאור הניסיון הרב שנצבר בארגון בטיפול בבעיות סביבתיות אנחנו מצליחים לגרום לתושבים להאמין שיש להם את הכוח ועוזרים להם לשנות את המצב באמצעות כלים מקצועיים שונים ותוך כדי יצירת שיתופי פעולה בין יהודים וערבים, בין קהילות שונות ובין התושבים והרשויות.

העמותה מנהלת בשותפות יהודית ערבית ומעודדת פעילות משותפת של יהודים וערבים לפתרון בעיות סביבתיות.

"**תו מידות לאפקטיביות**" - העמותה מחזיקה ב "**תו מידות לאפקטיביות**" ועוברת מדי שנה תהליך בחינה והערכה אשר מעריך את האפקטיביות של העמותה, את היכולת שלה לייצר ערך חברתי ולהביא לשינוי לטובה בחייהם של הקהל שלה.

באסיפה הכללית של העמותה שהתקיימה ביום 20.6.18 נבחר וועד מנהל חדש לעמותה.

חברי הוועד המנהל וועדת הביקורת היום הם: ד"ר ג'נט מיכאיל, ליעד אורתר, חביב ח'ורי, נועה אהרוני, טל פרנקל, אמאני דעיף, אלגרה יעקוב שאהין, מאיסה תותרי פאח'ורי, סלוא וקים ושלמה ברואריס שיושב בוועד כמשקיף במסגרת תכנית נחשונים לשילוב דירקטורים מהמגזר העסקי.

בברכה,

עו"ד ג'מילה הרדל ואכים, מנהלת העמותה

אתר האינטרנט של העמותה <<< <http://www.cfenvironment.org.il>

<<< סיכום פעילות שנת 2016

<<< סיכום פעילות שנת 2017

ערוץ היוטיוב

דף הפייסבוק

אז מה עשינו ב 2018? (בכל סעיף יש לינק לפירוט נוסף)

אסטרטגיה וכיווני פעולה

ברבעון האחרון של 2017 התחלנו **בדיון פנימי** שהסתיים במחצית הראשונה של 2018 במטרה לתכנן את כיווני הפעולה של הארגון בשנים הקרובות ולמקד את הפעילות מתוך מיפוי המצב הקיים, הפקת לקחים מהעבר והובלת הארגון לקיימות פיננסית. התהליך כלל בחינה וניסוח מחדש של החזון, המטרות ותיאור הארגון, היעדים והמטרות וכיווני הפעולה לשנים הקרובות ובניית תכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2017-2020.

בעקבות התהליך הוחלט שאל"ס תקח על עצמה תפקיד יותר מרכזי בהובלת שיח ופעילות אקטיביסטית סביבתית בחברה הערבית. האתגר של עידוד אקטיביזם ומעורבות בחברה הערבית היא אחד האתגרים הקשים העומדים לא רק בפני אל"ס אלא גם בפני התנועה הסביבתית בכללותה, ולכן וכתוצאה מהתהליך התחלנו לבחון עם עוד ארגוני חברה אזרחית ויועצים את אפשרויות הפעולה בנושא ואת אסטרטגיות השינוי המתאימות.

בשנים 2019 - 2020 נתרכז בבניית תכניות מעורבות קהילתית בחברה הערבית ובמקביל נמשיך לעסוק **באכיפה אזרחית**: עזרה מקצועית ומשפטית לתושבים וקבוצות שנלחמים במפגעים מקומיים ובעיקר בנושאים: פסולת, זיהום תעשייתי, זיהום מעסקים לא מוסדרים.

פסולת... פסולת.. פסולת

המלחמה במפגעי הפסולת, אתרי הפסולת, הפיראטיים ושריפות הפסולת היא סזיפית, אבל בזכות שילוב בין פעילות עם הקהילה, שיתוף פעולה עם ארגונים מקומיים ופעילות מקצועית, יש הצלחות. בשנת 2018 טיפלנו **במפגעי הפסולת** באופן ממוקד במספר מקומות באזור הגליל והמשולש, ניהלנו עשרות ואף מאות התכתבויות ובקשות מידע, פגישות וסיורים עם עשרות רשויות מקומיות, איגודי ערים והמשרד להגנת הסביבה בהשתתפות הקליניקה לצדק סביבתי בת"א.

לפעילות היו **כמה הישגים**:

- הצפת הנושא והעלאת המודעות אליו בצורה חזקה.
- הקמת ועדת משנה לנושא שריפות פסולת בכנסת שאמורה להגיש את המלצותיה ליו"ר וועדת הפנים בסוף 2018
- הוקמה יחידת אכיפה ייעודית ובוצעו מספר מבצעי אכיפה של המשרד להגנת הסביבה
- במספר מקומות הפעילות גרמה להוצאת צווי ניקוי ופתיחת תיקי חקירה נגד רשויות מקומיות ונגד קבלני פינוי פסולת שלא פעלו לפי החוק.
- נוקו מספר אתרי פסולת /מפגעים מקומיים ותדירות השריפות ירדה במספר מקומות

ליווי קבוצות פעולה ואכיפה אזרחית סביבתית

עזרה לתושבים במאבקים סביבתיים מקומיים וניהול הליכים משפטיים כדי ליישם את עקרונ המזהם ולהגביר אכיפת חוקים סביבתיים

באוקטובר 2018 התחיל קורס בריאות וקיימות במפרץ חיפה שמומן באמצעות תרומה במסגרת תביעה ייצוגית שהגשנו נגד מפעל אלקון בגין מפגעי ריח חיהום אוויר. המשכנו גם לנהל את התביעה שהגשנו נגד רכבת ישראל בעקבות אירוע דליפת הברום בדרום ואת התביעה הייצוגית נגד אתר קומפוסט ליד קיבוץ שלוחות, ואת ההכנות והפניות בעניין תביעה ייצוגית נגד מפעלים מזהמים במפרץ חיפה לפיצוי חולים בגין נזקי גוף.

ליווינו ועזרנו למספר קבוצות של תושבים במאבקים מקומיים במיצוי הזכות שלהם לסביבה בריאה:

הסברה ופרסום מידע

עשינו **קמפיין בחירות** בשש רשויות ערביות (טירה, קלנסווה, כפר קאסם, ג'לג'וליה, כאבול וג'דידה מכר) במסגרתו 15 מועמד

לבחירות לראשות הרשות מתוך 23 בישוים הנ"ל

התחייבו לטפל ב 4

נושאים סביבתיים

שנבחרו ע"י ועדי הפעולה.

ב 2019 נעשה מעקב אחר

הביצוע יחד עם התושבים.

במהלך הקמפיין גם הצפנו

את הנושא בצורה חזקה

בתקשורת הערבית ו

בפייסבוק והתכנים זכו

לעשרות אלפי צפיות וחשיפות

והתפרסמו מספר ראינוות וכתבות בערבית .

التزامنا بمعالجة 4 قضايا بيئية
التي تحייبنا لتفعل ب 4 בעיות סביבתיות

ביום הסביבה 2018 בכנסת העלנו את הנושא של חוסר הצדק הסביבתי שלא נמצא על סדר היום או בתכניות המשרד להגנת הסביבה ואת הפער בין המצב שמציג המשרד להגנת הסביבה לבין מה שקורה בשטח.

השתתפנו גם בוועדת השקיפות שדנה בשקיפות המשרד להגנת הסביבה והצגנו את הבעיות בקבלת מידע/תשובות מהמשרד וליקויים בפרסום מידע באתר שלו.

השתתפנו עם עשרות ארגוני סביבה ומאות פעילים מכל הארץ בוועידת האקלים השלישית.

השתתפנו בפאנל קיימות ושלום בכנס נשים עושות שלום

השתתפנו בשולחן עגול בטכניון בהשתתפות נציגי אקדמיה מהולנד וגרמניה בנושא תסקירי השפעה על הסביבה- החוק והפרקטיקה באירופה ובישראל וצגנו את הבעייתיות ביישום הנושא בישראל מתוך הדוגמה של תסקיר ההשפעה של בתי הזיקוק.

הכנו ופרסמנו מסמך לגבי אפשרויות הפעולה להפחתת המטרד מקמיני העץ.

סיכמנו נתונים חשובים מתוך דוח מצב איכות הסביבה 2017 של המדענית הראשית של המשרד להגנת הסביבה

חלק מהכתבות שהשתתפנו בהן:

*תחקיר על שריפת פסולת אלקטרונית והתחמקות החברות הגדולות מיישום החוק *שטח הפקר, 29.10.18

*כתבה בערבית בערוץ מכאן על שריפות פסולת – 19.10.18

*כתבה של צפירי רינת על השריפות

בג'דידה מכר 3.10.18

*צו ניקוי ג'דידה מכר ברדיו אשמס- 28.8.18 *כתבה של מאיר מרציאנו בגל"צ על שריפות פסולת

*כתבה בדה מרקר על משרפת הפסולת

בג'דידה מכר

*יהיה בסדר על בעיות הפסולת בג'דידה מכר

בג'דידה מכר ובכאבול פעלנו נגד בעית שריפות הפסולת יחד עם עמותת אל אמל ועמותת משגב ותושבי טל אל- ערכנו סיור למנכ"ל המשרד להג"ס והנהלת המשטרה הירוקה בין היתר במשרפת פסולת לא חוקית שנמצאת בין מספר בתי ספר וסיור נוסף לוועדת השריפות עם יעל גרמן ויעל כהן פארן.

התחלנו בייסוד ועד פעולה של תושבים מיישובי המשולש הדרומי ופעלנו שם לטיפול במפגעי פסולת.

בשפרעם נוקה מפגעי הפסולת והפסדים החמור של בית המטבחיים העירוני שזיהם את כל האזור חזאת בזכות עתירה מינהלית שניהלנו.

בערעה נסגרה תחנת מעבר מזהמת בעקבות עתירה שהגשנו נגד המועצה והוגשו תכניות להקמת פארק ציבורי עד סוף 2019 במקומה,

עזרנו לתושבים במאבק נגד מפעל שיבולת דגן בעפולה, הצטרפנו לתביעה ייצוגית שהוגשה נגד המפעל ועצרנו הסדר פשרה בעייתי שהוגש לבית המשפט.

המשכנו ללוות את תושבי עברון בפעילות ליישום פסק הדין משנת 2016 של בית המשפט המחוזי בחיפה שקיבל את העתירה וחייב את הרשויות מטה אשר ומזרעה בטיפול בתופעת שריפות הפסולת בתחומן, ואת תושבי כפר מסריק בוועדת ההדברות, שהוקמה עם מפעל חוד פלדה והרשויות בעקבות הליך ביזיון בית משפט שהגשנו נגד המפעל.

אספנו ופרסמנו נתונים לגבי כשלון תכנית "סביבה שווה", "תכנית הדגל" של המשרד להגנת הסביבה שהיתה אמורה לטפל בבעיות פסולת בישובים הערביים בהשקעה של 300 מליון ש.

הראינו שכמעט מחצית מהתקציבים לא נוצלו, ובמקביל לא היתה התקדמות בטיפול במפגעים בהרבה ישובים שבהם התקציבים כן נוצלו ואף היתה עליה בבעיות שריפות הפסולת בתקופה שבה היתה אמורה התכנית להיות מיושמת. הנתונים הוצגו גם בכנסת, והתפרסמו בתקשורת, והחשיפה הביאה לכך שחלק גדול מהרשויות התחילו לפעול בעניין, ובמקביל חלק מהתקציבים הוקפא ברשויות שלא טיפול במפגעים כנדרש.

סטודנטים מתנדבים:

השנה התנדבו אצלנו 8 סטודנטים: 3 משפטים ת"א, שהכינו פניות לרשויות, מכתבים ובקשות מידע בפרוייקט הפסולת. הסטודנטים גם השתתפו בחלק גדול מהפגישות והסיוורים. עוד 3 סטודנטים מהחוג לגיאוגרפיה באונ' ת"א ביצעו מיפוי של מפגעי הפסולת במשולש הדרומי וסיכמו את הפרוייקט בפוסטר שהוצג באירוע הסיום של הקורס לסביבה ומים.

שתי סטודנטיות מהקליניקה של בר אילן ביצעו פרוייקט שבדק את יישום החוק ופרסום מידע סביבתי על יד איגודי ערים לאיכות הסביבה ומרכזים רפואיים. הפרוייקט כלל סקר ראשון שהתחיל לפני שנתיים, פניות והתכתבויות עם איגודי הערים ובתי החולים, וסקר נוסף השנה. תוצאות הסקר הוצגו יחד עם הסטודנטיות בכנס 20 שנה לחוק חופש המידע שנערך במכללה למינהל. תוצאות הסקר הראו שרוב המידע של האיגודים עדיין לא מתפרסם באתרי האינטרנט שלהם.